

KURIKAN KAUPUNKI
Ympäristölautakunta
Laurintie 21, PL 500
61301 Kurikka

PÄÄTÖS

Antopäivä
19.9.2022

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen päätös, joka koskee maa-ainesasetuksen (926/2005) 1 §:n mukaista lupahakemusta soran, hiekan ja eloperäisten maalajien (turvemulta) ottamiseksi.

Hakija Kurikan Hieta Oy
Koivistonkyläntie 84
61310 Panttila
Y-tunnus 2277019-6

Maanomistaja

Ojainväli Mikko
Koivistonkyläntie 84
61310 Panttila

Asian vireilletulo ja aikaisemmat luvat

Asia on tullut vireille Kurikan kaupungin ympäristölautakunnalle 18.9.2017 jätetyllä hakemuksella.

Hakemuksen mukaisella alueella ei ole aiempaa maa-aineslupaa, mutta se on saman kiinteistön viereisellä alueella sijaitsevan maa-ainestenottohankkeen II-vaihe, jolle on myönnetty maa-aineslupa 25.11.2009 (§ 84). Hakemuksen mukainen ottamisalue sijaitsee turvetuotannosta poistuneella Takanevan alueella, jolle on ollut Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa turvetuotantotoiminnalle.

Sijaintipaikka

Ottamisalue sijaitsee Kurikan kaupungin Koiviston kylässä tilalla Ojainväli 301-402-6-362.

Kaavoitustilanne

Alueella ei ole voimassa tai vireillä asema- tai yleiskaavaa. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa Niinistönjärven alue on merkitty Virkistys-/matkailukohde-merkinnällä, jonka suunnittelumääräys kuuluu: ”Alue on tarkoitettu virkistystoimintaa ja matkailua tukevaksi kohteeksi, jonne voidaan sijoittaa tarkoitusta tukevia rakennuksia ja rakenteita. Alueen tarkka rajaus määräytyy kuntakaavoituksen yhteydessä. Alueella ei ole voimassa MRL 33§:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.”

Kohde, ympäristön tila ja laatu

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Takakankaan alueella Vapon (Neova Oy) Takanevan turvetuotannosta vapautuneella alueella. Ottamisalueen ympäristössä, Lautakankaan

metsäautotien varrella on voimakasta käynnissä olevaa ja päättynyttä maa-ainesten ottoimintaa. Hakemuksen mukaiselta alueelta otettavat maalajit ovat sora ja hiekka sekä eloperäiset maalajit (turvemulta).

Suunniteltu ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä ranta-alueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee yli 4 kilometrin etäisyydellä ottamisalueesta. Ottamisalueella ei myöskään ole tiedossa olevia uhanalaisten, harvinaisten tai erityistä suojelua vaativien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyyppejä eikä muinaismuistoosiintymiä.

Lähin naapurin vapaa-ajanrakennus on etelässä noin 400 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Seuraavat naapurin asuin- tai vapaa-ajanrakennukset ovat yli kilometrin päässä.

Ottamisalueen etelä-kaakkoispuolella olevan Niinistönjärven ruovikkoiseen rantaan on ottamisalueelta matkaa lyhimmillään noin 750 metriä.

Ottamistoiminta ja sen laajuus

Suunnitellulta alueelta otetaan soraa ja hiekkaa 99 678 m³-ktr sekä eloperäisiä maalajeja 16 260 m³-ktr. Maa-ainesten kokonaisottomäärä on yhteensä enintään 115 938 m³-ktr. Arvioitu vuotuinen otto on noin 11 600 m³. Ottamisalueen pinta-ala on 2,72 hehtaaria. Lupaa haetaan 10 vuoden ajaksi.

Ottamissyvyys on keskimäärin 4 metriä. Pohjaveden ylin korkeusasema suunnitelman mukaisella ottamisalueella (tukialueineen) on vuosina 2017, 2018 ja 2022 tehtyjen mittauksen perusteella +161,72. Ottamiskiinteistölle aikaisemman otton seurauksena muodostuneessa lammikossa ylin vedenpinnantasoo on +163,0 m ja keskimääräinen +162,5 m. Alimmaksi ottamistasoksi suunnitelmassa on esitetty +158 m. Ottamissyvyys on etelästä pohjoiseen. Ottamisen ajan maa-aineksia varastoidaan ottoalueen idän ja etelän puoleisilla reuna-alueilla sekä ottoalueella. Ottamisen kaivutöiden ajaksi ottamisaluetta on lupahakemuksen täydennyksessä esitetty kuivatettavan laskemalla pohjaveden pinnantasoa tasoon +160.50 m. Kuivatus toteutetaan käyttämällä hyväksi Vapo Oy:n turvetuotannossa käyttämiä ojastoja ja laskeutusaltaita. Alueella ei säilytetä polttoainetta vaan se kuljetetaan alueelle koneiden tankkauksen ajaksi.

Ottamisen jälkeen alue jää virkistyskäyttöön osana virkistys- ja vapaa-ajanaluehanketta (hankenro 11656). Ottamisalueelle on suunniteltu järveä kalankasvatukseen, siksi ottamissyvyydeksi on asetettu +158,00 m. Hyödyntämätön pinta-aines käytetään luiskien tekoon ja maisemointiin. Kaivettavalta alueelta pyritään siirtämään mahdollisimman paljon taimistoa alueella sijaitseville suoja-alueille.

Hakemuksen käsittely

Maa-aineslupa 20.12.2017

Kurikan kaupungin ympäristölautakunta on 20.12.2017 (§ 131) myöntänyt Kurikan Hieta Oy:lle maa-aineslupan soran, hiekan ja eloperäisen maa-aineksen ottamiseen muutoin uudelleen käsiteltävän hakemuksen mukaisesti, mutta tuolloisen hakemuksen mukaan vedenpinnan laskemisella tasolle +160.00.

Käsittely VHO:ssa

Ympäristölautakunnan päätöksestä on kiinteistön Niinistö 6:345 omistaja valittanut Vaasan hallinto-oikeuteen, joka on 18.5.2020 antamalla päätöksellään (20/0036/1) hylännyt valituksen ja pitänyt ympäristölautakunnan päätöksen voimassa.

Käsittely KHO:ssa

Kiinteistön Niinistö 6:345 omistaja on valittanut Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on kumonnut Vaasan hallinto-oikeuden ja Kurikan ympäristölautakunnan päätökset ja palauttanut maa-aineslupa-asian Kurikan ympäristölautakunnalle uudelleenkäsiteltäväksi.

Korkein hallinto-oikeus on 7.10.2021 antamassaan päätöksessä (H3488/2021) katsonut, että hakemuksessa esitetyin tiedoin ei ole ollut mahdollista luotettavasti arvioida, aiheutuuko hankkeeseen liittyvästä pohjaveden pinnan laskemisesta vaikutuksia muutoksenhakijan omistamalla kiinteistöllä sijaitsevan pohjavesilammen vedenpinnan tasoon. Näin ollen KHO:n mukaan hankkeen vaikutuksia ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin ei ole lupaa haettaessa selvitetty tarvittavassa laajuudessa maa-aineslain 5 §:ssä edellytetyllä tavalla. Valituksenalaisessa luvassa on annettu määräykset vedenpinnan tason seurannasta sekä toimenpiteistä vedenpinnan tason olennaisesti laskiessa, mutta KHO on todennut, että jälkivalvontaa koskevista lupamääräyksistä huolimatta lupaharkintaa varten tulee olla käytettävissä riittävä selvitys luvan myöntämisen edellytysten arvioimiseksi. Edellä todettu huomioon ottaen esitetty selvitys ei ole ollut riittävää sen arvioimiseksi, onko ottamispaikat sijoitettu ja ottaminen järjestetty niin, että toiminnasta ei aiheudu asutukselle ja ympäristölle vältettävissä olevaa haittaa ja täyttääkö hanke maa-aineslain 6 §:n 1 momentissa säädetty luvan myöntämisen edellytykset. Näin ollen ympäristölautakunnan ei olisi tullut myöntää hankkeelle maa-aineslupaa.

Hakemuksen täydennys

Kurikan Hieta Oy on täydentänyt hakemustaan 30.6.2022 ottamisalueen pohjavesivaikutusten arvioimiseksi laaditulla maaperäselvityksellä (Maaperäselvitys, Niinistön alue, Kurikka/ Aluetaito Oy, 27.6.2022) sekä muutosesityksellä aiempaan hakemuksensa.

Maaperäselvityksessä todetaan, että hiekkaiset sora- tai soraiset hiekka kerrostumat ja loiva pohjavedenpinnan gradientti ovat yhtenäisiä hakijan kiinteistöllä olevan, aiemmin muodostuneen lammikon (lammikko A) ja suunnitellun hiekanottamisalueen välillä mikä viittaa siihen, että virtausyhteys alueiden välillä on hyvä. Sen sijaan lammikko A:n ja kiinteistön Niinistö 6:345 lammikon (lammikko B) välinen pinnankorkeusero on noin 1,6 metriä. Eli pohjaveden hydraulinen gradientti on melko jyrkkä, mikä puolestaan viittaa kohtalaisen heikkoon vedenjohtavuuteen. Selvityksen mukaan on kuitenkin mahdollista, että se voi johtua toisistaan erottavan penkan ja tien aiheuttamasta maa-aineksen tiivistymisestä, mahdollisesta moreeni-/kalliokynnyksestä tai vesialtaan pohjaan saostuneesta raudasta tai orgaanisesta aineksestä tai hienoaineksesta. Osana selvitystä on hankittu laskelma soranottoalueen pohjaveden pinnan laskemisen vaikutuksesta lammikoiden A ja B vedenkorkeuksiin Ecoriver Oy:ltä. Laskelman

mukaan vedenpinnan alentaminen uudella maa-aineksen ottoalueella tasolle +160.20 vaikuttaisi viereiseen lammikkoon A siten, että sen veden pinta asettuisi tasolle +162.25. Edelleen pohjaveden alentaminen vaikuttaisi lammikkoon B ensimmäisen vuoden aikana siten, että sen veden pinta laskisi arviolta 0,5 metriä. Ratkaisuksi vaikutuksen hallintaan selvityksessä esitetään, että uudella maa-aineksen ottoalueella pohjavedenpinnan alentaminen rajoitetaan vähintään tasolle +160.50 tai ylempäs, jolloin pohjaveden virtaus vähenee oleellisesti ja vaikutus lammikkoon B seuraavan 10 vuoden aikana jää arviolta 20 cm nykytilanteesta. Pohjaveden pinnan alentamisen rajoittamisen lisäksi selvityksessä esitetään, että kuivatusoja lammikosta A luoteen suuntaan tukitaan ja näin vähennetään virtausta myös tältä osin. Selvityksessä suositellaan maa-aineksen ottotoiminnan päätyttyä pohjaveden alentamisen lopettamista kokonaan ja alueen kuivatusojan tukkimista.

Tehdyn tutkimuksen perusteella Kurikan Hieta Oy on ehdottanut hakemukseen muutoksia:

- Pohjaveden pinnan alentaminen rajoitetaan tasolle + 160,50 m_{N2000}.
- Haettavan ottamisalueen kaakkoispuolella sijaitsevasta lammikosta lähtevä kuivatusoja tukitaan.
- Ottamistoiminnan päätyttyä kuivatusoja tukitaan kokonaisuudessaan ja ottamisalueen pohjavedenpinta palautetaan tasolle + 162,00 m_{N2000}.

Uudelleenkäsittely

Uudelleenkäsiteltävän lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu pitämällä kuulutus hakemuksen vireilletulosta ja hakemusasiakirjat nähtävillä Kurikan kaupungin internetsivustolla 6.7.– 12.8.2022 välisenä aikana. Hakemuksen vireille tulosta on erikseen tiedotettu seuraavien naapurikiinteistöjen omistajia:

<u>Kiint.nimi</u>	<u>Kiint.rek.nro</u>
Takakangas	301-402-6-85
Niemi	301-402-6-203
Viitala	301-402-6-204
Niinistö	301-402-6-345
Takaneva	301-402-6-344
Takakangas	301-402-6-353
Niinistö	301-402-6-377
Kärppäkorpi	301-402-20-1

Uudelleenkäsittelyssä lupahakemuksesta on pyydetty lausunto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Lausunto, huomautukset ja vastineet

Lausunto

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut uudelleenkäsiteltävän hakemuksen johdosta 24.8.2022 seuraavan lausunnon:

”Maaperätutkimuksen perusteella ottamisalueen ja aiemman ottamistoiminnan seurauksena alueen kaakkoispuolelle muodostuneen pohjavesilammikon välisen maa-

alueen hyvän vedenjohtavuuden vuoksi alueiden välillä on pohjaveden virtausyhteys. Pohjaveden pinnan alentaminen ottamisalueella vaikuttaa sen kaakkoispuolella olevan lammikon vedenpinnan korkeuteen. ELY-keskus pitää tehtyä maaperäselvitystä riittävänä.

Maa-aineksen ottaminen voidaan toteuttaa täydennetyn hakemuksen mukaisesti. Ottamisesta ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan aiheudu maa-aineslain 3 §:ssä vastaisia seurauksia, kun seuraavat asiat otetaan huomioon.

Ottamisalueen kaakkoispuolella sijaitsevasta lammikosta (maaperätutkimus Monttu A) lähtevä kuivatusoja tulee tukkia ottamisalueen länsireunaan saakka ennen ottamistoiminnan aloittamista Monttu A:n vedenpinnan mahdollisimman vähäisen alenemisen varmistamiseksi. Ojan tukkimiseen käytettävä maa-aines tulee olla huonosti vettä läpäisevää ja puhdasta maa-ainesta.

Pohjaveden pinnan alentaminen tulee rajoittaa tasolle + 160,50 m_{N2000}. Pohjaveden pinnan korkeutta ottamisalueella tulee tarkkailla kolmesti vuodessa (esim. maaliskuu-, kesä- ja syyskuussa). Tarkkailusta tulee määrätä maa-ainesluvassa.

Ottamistoiminnan päätyttyä tulee pohjaveden pinnan alentaminen alueella lopettaa ja kuivatusoja tukkia maanpinnan tasolle huonosti vettä läpäisevällä, puhtaalla maa-aineksella. Pohjaveden pinnan palautumista tulee tarkkailla ottamisalueella, kunnes pinta on palautunut tasolle + 162,0 m_{N2000}. Tarkkailusta tulee määrätä maa-ainesluvassa.

Pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailutulokset tulee toimittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle tiedoksi vuosittain osoitteeseen kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi. Tulosten yhteydessä tulee mainita asian diaarinumero EPOELY/13/2018.

Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnan tarkkailua varten asennetaan uusi pohjaveden havaintoputki. ELY-keskus huomauttaa, että pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailuun käytettävät havaintoputket tulee olla kairaamalla asennettuja, muovisia ja sisähalkaisijaltaan vähintään 50 mm, jotta ne soveltuvat pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailun lisäksi näytteenottoon. Luvan haltijan tulee toimittaa havaintoputken koordinaatit (ETRS-TM35FIN) asennustapa, materiaalitiedot, asennuspäivämäärä, asentaja, putken pituus, putken pään korkeus ja siivilöiden korkeudet (N2000) ELY-keskukselle.

Muilta osin ELY-keskus viittaa 2.3.2021 korkeimmalle hallinto-oikeudelle antamaansa lausuntoon.

Lupaharkinnassa on lisäksi otettava huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat.” Lausunnon liitteessä on esitetty yleiset maa-aineslupaharkinnassa huomioitavat asiat.

Huomautukset

Uudelleenkäsiteltävästä hakemuksesta on jätetty yksi huomautus.

Huomautuksen on antanut kiinteistön Niinistö 6:345 omistaja. Huomauttaja katsoo, että hänen lampensa ja hakijan kiinteistöllä olevan lammen välissä (tiealue) on vahva hydrogeologinen yhteys ja että ottamisalueen vedenpinnan alentaminen hakemuksen mukaisesti tasoon +160.50 alentaisi hänen lampensa vedenpintaa enemmän kuin maa-

peräselvityksen laskelman mukaisen 20 cm. Näkemystään huomauttaja perustelee sillä, että omissa mittauksissaan hänen lampensa vedenpinta oli ajalla 3.6.-29.7.2021 laskeutunut 48 cm ja talvella 2021-2022 Kurikan Hieta Oy:n lampi Lautakankaantien varrella huomauttajan lammen kohdalla oli koko talven sula (huomautuksen liitteenä toimitettu valokuvia tilanteesta). Huomautuksessa ilmaistaan, että lupa voidaan myöntää vain vedenpintaa alentamatta, mutta vedenpinnan alentamista huomauttaja ei hyväksy. Huomauttaja on jättänyt myös hakemuksen aiemmassa käsittelyvaiheessa muuten samoin perustellun huomautuksen, mutta siinä on vedottu myös maa-ainestenoton maisemaa pilaavaan vaikutukseen.

Hakemuksen aiemmassa käsittelyvaiheessa huomautuksen oli jättänyt myös kiinteistön Kärppäkorpi 20:1 omistaja. Huomautuksessa epäiltiin soran ja hiekan ottamisen aiheuttavan pölyämistä ja sen leviämistä lähialueille heikentäen epäpuhtautena turpeen seassa polttoaineen laatua. Huomautuksessa esitettiin, että lupapäätöksessä tulisi huomioida toimenpiteet, jotta molemmilla yritystoiminnoilla on asianmukaiset toimintaedellytykset toistensa naapurissa. Huomautuksessa esitettiin suojavyöhykkeen ja tuulirajoituksen asettamista.

Kiinteistön Kärppäkorpi 20:1 omistaja ei jättänyt huomautusta uudelleenkäsiteltävän hakemuksen johdosta.

Vastineet

Hakija on hakemuksen aiemmassa käsittelyvaiheessa vastannut ensimmäiseen huomautukseen, että väliin jäävän metsäalueen puusto suojaa eikä kaivuutoiminta näin ollen tulisi pilaamaan näkymää huomauttajan suuntaan. Ottoalueen kuivatus puolestaan tehtäisiin hyödyntämällä alueella jo olevia turvetuotannon kuivatusojia. Kaivuutyön päätyttyä vedenpinta kaivuualueella tullaan nostamaan mahdollisimman korkealle. Suunniteltu vedenpinnan korkeustaso valmiiksi kaivetussa järvessä tulisi olemaan minimissään 162 metriä merenpinnasta.

Toiseen huomautukseen hakija on aiemmassa käsittelyvaiheessa vastannut, että alueelta nostettava hiekka/sora on nostovaiheessa kosteaa, jolloin nostovaiheessa pölyämistä ei tapahdu. Maa-aines tullaan varastoimaan mahdollisimman kauas turvetuotantoalueesta, ottamisalueen itäreunaan. Välimatka ottoalueen varastointialueelta turvetuotantoalueelle on minimissään 75 metriä. Hiekka/sora on laadultaan rakeista sekä karkeahkoa ja siitä puuttuu hyvin hienoinen hiekka, joten varastointialueen pintakuivan hiekan/soran pölyäminen lähimaastoon on epätodennäköistä. Lisäksi hiekka/sora tullaan siirtämään pois alueelta mahdollisimman nopealla aikataululla, ettei niistä syntyisi kovin korkeita läjiä varastoalueelle. Hakija on myös valmis neuvottelemaan huomauttajan kanssa muista tarvittavista toimenpiteistä odennetun pölyämisen estämiseksi elleivät em. toimenpiteet ole riittäviä ehkäisemään mahdollista pölyämistä.

Hakemuksen uudelleenkäsitteilyn johdosta saapuneesta lausunnosta ja huomautuksesta on varattu hakijalle tilaisuus antaa vastine. Hakija ei ole katsonut tarpeelliseksi antaa vastinetta.

Katselmukset tai tarkastukset

Paikalla ei ole pidetty erillistä katselmusta tai tehty tarkastusta.

Lupapäätöksen ratkaisu

Ympäristölautakunta päättää myöntää Kurikan Hieta Oy:lle maa-ainesten ottamisluvan hiekan ottamiseen Kurikan kaupungin Koiviston kylässä sijaitsevalla tilalla Ojainväli 301-402-6-362. Lupa myönnetään hakemuksessa, muutetussa hakemuksessa, ottamissuunnitelmassa, lausunnossa ja vastineissa esitetyn mukaisesti seuraavin lupaehtoin tarkennettuna.

1. Ottamisalue, ottomäärä ja alin ottotaso

Ottamisen tulee tapahtua ottamissuunnitelmassa esitetyllä 2,72 ha:n alueella siten, että ottamismäärä luvan voimassaoloaikana on yhteensä enintään 115 938 m³-ktr. Alin sallittu ottamistaso on +158,00 m.

2. Toimet ennen ottamisen aloittamista

Luvanhaltijan on merkittävä ottamisalue maastoon.

Ottamisalueen kaakkoispuolella sijaitsevasta lammikosta A (maaperätutkimuksessa Monttu A) lähtevä kuivatusoja tulee tukkia ottamisalueen länsireunaan saakka ennen ottamistoiminnan aloittamista lammikko A:n vedenpinnan mahdollisimman vähäisen alenemisen varmistamiseksi. Ojan tukkimiseen käytettävä maa-aines tulee olla huolesti vettä läpäisevää ja puhdasta maa-ainesta.

Luvanhaltijan on pyydetävä aloituskatselmuksen pitämistä alueella ennen ottamistoiminnan aloittamista.

Ennen ottamisen aloittamista valvontaviranomaiselle on toimitettava jäljempänä kohdassa 6 määrätty vakuus.

3. Pinta- ja pohjaveden sekä maaperän suojele

Ottamisen aikana ottamisalueen vedenpinnantason saa laskea alimmillaan tasolle +160.70 m_{N2000}. Maa-ainesten ottaminen ja sitä varten tehtävä pohjavedenpinnan alentaminen eivät saa aiheuttaa yläpuolisten vesialueiden (Monttu A ja Monttu B) vedenpinnan pysyvää alenemistä.

Montun A vedenpinta ei saa laskea ottamisen aikana yli 20 cm 11.5.2022 vaaitusta tasosta (+ 162,53).

Mikäli tehdystä tutkimuksesta huolimatta ylemmillä vesialueilla havaitaan sellaista vedenpinnan tason laskua, mikä ei ole tämän lupamääräyksen mukaista ja johon ei ole saatu vesilain mukaista lupaa, tulee vedenpinnan alentaminen ottamisalueella lopettaa ja palauttaa jäljempänä määräyksessä 5 määrätylle tasolle. Toiminnanharjoittaja on vastuussa siitä, että pohjaveden pinta ei ympäröivillä vesialueilla alene enempää kuin mitä luvassa on sallittu.

Alueella ei saa säilyttää poltto- tai voiteluaineita eikä tehdä muita kuin välttämättömiä koneiden ja laitteiden huoltotoimenpiteitä. Koneiden tankkaus tulee toteuttaa ottamissuunnitelman mukaisesti siten, ettei haitta-aineita pääse ympäristöön. Ottamisalueella

ei saa säilyttää tai varastoida tarvikkeita jotka eivät liity ottamistoimintaan. Kaivussa on noudatettava erityistä puhtautta.

4. Alueen hoito ja käyttö sekä seuranta luvan voimassaoloaikana

Mahdollisista vuoto- ja vahinkotilanteista on ilmoitettava välittömästi palo- ja pelastusviranomaiselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin laajemman vahingon estämiseksi.

Veden- ja pohjavedenpinnantaso tulee hakijan toimesta seurata vähintään kolmesti vuodessa (maalis-, kesä- ja syyskuussa) ottamisalueelle muodostuvan vesialueen vedenpinnasta, ottamisalueen välittömään läheisyyteen kiinteistölle Ojainväli 301-402-6-362 asennetusta havaintoputkesta, kiinteistöllä Niinistö 301-402-6-345 olevan lammen pinnasta, kiinteistöllä Niemi 301-402-6-203 olevasta pohjaveden havaintoputkesta ja Niinistönjärven pinnasta, järven länsi-/luoteisrannan puolella. Seurannassa voidaan hyödyntää muiden toiminnanharjoittajien tekemää vuositarkkailua em. pisteistä. Pohjaveden pinnan korkeuden tarkkailutulokset tulee toimittaa vuosittain tiedoksi luvan valvojalle osoitteeseen: ymparistonsuojelu@kurikka.fi sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle osoitteeseen kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi. ELY-keskukselle toimitettavien tulosten yhteydessä tulee mainita asian diaarinumero EPOELY/13/2018.

5. Jälkihoitotoimenpiteet

Jälkihoitotoimenpiteet tulee toteuttaa hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti siten, että alue viimeistellään mahdollisimman hyvin ympäristöönsä ja jälkikäyttötarkoitukseensa sopivaksi.

Ottamistoiminnan päätyttyä tulee pohjaveden pinnan alentaminen alueella lopettaa ja kuivatusoja tukkia maanpinnan tasolle huonosti vettä läpäisevällä, puhtaalla maa-aineksella. Ottamisalueen vedenpinnantaso tulee palauttaa välittömästi ottamisen päätyttyä tasoon +162.00 m_{N2000}. Pohjaveden pinnan palautumista tulee tarkkailla ottamisalueella, kunnes pinta on palautunut edellä mainitulle tasolle.

Alueen jälkihoitotoimenpiteitä tulee toteuttaa ottamisen edetessä ja niiden tulee olla suoritettuna vuoden kuluessa maa-ainesten ottamisluvan voimassaolon päättymisestä.

6. Vakuus

Lupaehtojen noudattamisen vakuudeksi on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava 8 000,00 €:n hyväksyttävä vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1 vuoden luvan voimassa olon päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin niin kauan, että luvan jälkihoitovelvoitteet on kokonaisuudessaan suoritettu ja luvan valvontaviranomainen on ne hyväksynyt.

7. Ilmoitusvelvollisuus

Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle vuosittain tammi-kuun loppuun mennessä.

Ottamisen päättymisestä ja jälkihoitotoimenpiteiden valmistumisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen pitämistä varten.

8. Luvan siirto

Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Päätöksen perustelut ja vastaus huomautuksissa esitettyihin vaatimuksiin/vetoomuksiin

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Huomioiden alueella ollut ja nykyiselläänkin käynnissä oleva laaja maa-ainesten otto- ja turvetuotantotoiminta, ei hakemuksen mukaisen ottamisen katsota aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Ottamisen ei katsota myöskään hakemusasiakirjojen sekä niiden täydennyksen perusteella arvioituna ja annettuja lupaehtoja noudattamalla aiheuttavan huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

Ottamistoiminta ei sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella eikä sellaisen läheisyydessä, joten maa-ainestenotosta ei ennalta arvioiden voida katsoa aiheutuvan ko. luokiteltujen pohjavesialueiden veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Hakijan Vaasan hallinto-oikeudelle vastineessaan toimittaman liitekartan (päiväys 20.2.2018) perusteella ottamisalueelle tehdyissä koekuopissa on havaittu pohjavedenpinnan tason olevan ottamisalueen lounaisosassa +160.715, keskiosan länsireunalla +160.351, keskiosan itäreunalla +160.580, eteläkulman tukialueella +161.347 sekä ottamisalueen ulkopuolella lounaiskulman suoja-alueella +160.472. Maaperäselvityksen mittauksissa pohjavedenpinnantason on 11.5.2022 havaittu ottamisalueen keskiosassa

olleen +161.54 ja alueen eteläkulmauksessa (lähellä tukialuetta) +161.72. Hakemuksen vesienkäsitelystävunnetelmassa alueen eteläkulman mittauspisteen pohjavedenpinnantaso on ollut 17.9.2017 tehdyssä mittauksessa +161.50. Havaintojen perusteella pohjaveden pinnantason alentamisen salliminen alimmillaan tasoon +160.70 tarkoittaa, pohjaveden pinnantason vaihtelu huomioiden, alueen eteläkulmauksessa 0,65-1,02 metrin alenemaa, alueen keskiosassa 0-0,84 metrin alenemaa ja alueen itä- ja luoteisosassa 0-0,015 metrin alenemaa nykyisestä.

Hakijan toimittamassa maaperäselvityksessä on maaperä- ja pohjavesiolosuhtetietoihin perustuvan laskelman johdosta esitetty, että haitallista pohjavedenpinnantason alenemisvaikutusta kiinteistön Niinistö 6:345 lammessa voitaisiin ehkäistä rajoittamalla ottamisalueen pohjavedenpinnan alentaminen vähintään tasolle +160.50 tai ylempäs. Ympäristölautakunta on ratkaisussaan huomioinut tämän esityksen sekä ELY-keskuksen lausunnon ja katsonut vedenpinnan tason alentamisen rajoittamisen tasolle +160.70 olevan riittävä ehkäisemään luontaisesta vaihtelusta poikkeavat vedenpinnan tason alenemiset yläpuolisissa lammikoissa.

Alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa eikä voimassa toimenpiderajoitusta yleiskaavan tai asemakaavan laatimista tai muuttamista varten.

Edellä mainittujen perustelujen valossa hakemuksen mukainen maa-aineksen ottaminen ja järjestely eivät lupaviranomaisen näkemyksen mukaan ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa, vaan täyttävät näin ollen 6 §:n 1. momentissa säädettyt luvan myöntämisen edellytykset.

Siltä osin kuin hakemuksesta tai ottamissuunnitelmasta ei käy ilmi, on luvassa annettu lupamääräyksiä hankkeesta luonnolle ja pohjavedelle kohdistuvien vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi.

Maa-ainesten ottamistoiminnasta hakemusasiakirjojen ja lupaehtojen mukaisesti toteuttuna ei katsota aiheutuvan myöskään vaaraa asutukselle tai ympäristölle eikä kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 16 §:n mukaan lupaviranomainen voi myöhemmin muuttaa antamia määräyksiä tai peruttaa luvan, jos lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu; ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin; tai lupahakemuksessa on annettu vääriä tai virheellisiä tietoja tai selvityksiä.

Ympäristölautakunta on huomioinut Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt vaatimukset lupamääräyksissä 2-5. Huomauttajan vaatimusta maa-ainesten ottamisen sallimisesta vain vedenpintaa alentamatta ei ole hyväksytty, mutta hakijan näkemys hydrogeologisesta yhteydestä on huomioitu antamalla seurausten hallitsemiseksi lupamääräykset 2-5 asiantuntijatahon laatimaan maaperäselvitykseen perustuen.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen antamisesta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 19.9.2032. Päätös on lainvoimainen muutoksenhakuajan jälkeen, jollei päätökseen haeta muutosta hallinto-oikeudelta.

Lupahakemuksen käsittelymaksu

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavien maksujen (YmpLtk 27.1.2016 §10, voimassa 1.3.2016 alkaen) kohtien 2.1, 2.2 ja 2.5 perusteella peritään tämän luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta **1129,69 €** sekä kohdan 4.1 perusteella 15 €/kuultu naapuri/asianosainen, yhteensä **90,00 €** (6 erikseen kuultua asianosaista). Maksu on peritty jo 20.12.2017 (§131) myönnetyn luvan yhteydessä.

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta peritään vuosittain maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Luvan myöntämishetkellä voimassa olevan taksan mukainen, vuosiottomäärään perustuva valvontamaksu on **255,20 €**.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi julkaisemalla kuulutus ja lupapäätösasiakirjat Kurikan kaupungin internetsivustolla 19.9.2022. Päätös on lainvoimainen muutoksenhakuajan jälkeen, 27.10.2022, jollei päätökseen haeta muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätös: hakija

Tiedoksi: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ Ympäristö- ja luonnonvarat –vastuualue huomautuksen antanut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään (MAL 20 §). Valitusosoitus on tämän lupapäätöksen liitteenä.

Sovelletut säännökset

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3, 4, 5-7, 10-13a, 16, 19-20a, 23, 23a §

Maa-ainesasetus (926/2005) 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus (379/2008) kaivannaisjätteistä

Lisäksi on huomioitu Ympäristöministeriön julkaisu 24/2020: Maa-ainesten ottaminen - Opas ainesten kestävään käyttöön